

ЗАЛЕНСЬКИЙ В'ячеслав Рафаїлович (Заленский Вячеслав Рафаилович; 09(21). 02. 1875, м. Чебоксари, нині Чувашія, РФ — 04. 07. 1923, м. Саратов, РФ) — російський ботанік. Закін. Казан. гімназію (нині Татарстан, РФ, 1893) та університет (1897), де був залиш. для підготовки до професор. звання. Від 1899 — у Київ. політех. інституті; водночас від 1908 — доцент Університету св. Володимира, професор кафедри ботаніки Вищих жіп. курсів. 1903–14 неодноразово перебував у наук. закордон. відрядженнях, зокрема в Німеччині, Франції, Єгипті, Палестині, Алжирі. Від 1916 — у Саратові, де створив і очолив відділ приклад. ботаніки Обл. с.-г. дослід. станції, згодом працював її дир.; водночас — професор кафедри фізіології рослин, 1918–23 — ректор С.-г. інституту, викл. ін. ВНЗів. Досліджував фізіол. особливості ксерофітів, цитологію статевих клітин житньо-пшенич. гібридів, біологію проростання бур'янів. Започаткував вивчення екол. фізіології рослин. Відкрив залежність анатом. будови листя від розташування на стеблі (закон Заленського). Обґрунтував застосування кількіс. методу в анатомії рослин.

Основні праці

Материалы к количественной анатомии различных листьев одних и тех же растений // Изв. Киев. политех. ин-та. 1904. Т. 4, вып. 1; Краткое руководство по

физиологии растений для высших учебных заведений. Петроград; К., 1915; К., 1918; Цитологическое исследование ржано-пшеничных гибридов // Тр. по приклад. ботанике. Ленинград, 1925. Т. 14, вып. 1 (співавтор).

Рекомендована література

1. Вавилов Н. И. Памяти В. Р. Заленского // Изв. Гос. ин-та опыт. агрономии. 1924. Т. 2, № 3;
2. Характеристика деятельности проф. В. Р. Заленского // Природа и с. хоз-во засушливо-пустын. обл. СССР. 1926. № 1–2;
3. Белокопъ И. П. История открытия закономерности Заленского и новейшие исследования по ее изучению // Тр. Ин-та истории естествознания и техники АН СССР. Т. 36. История биол. наук. 1961. Вып. 8;
4. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура. XVIII – начало XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биограф. слов. С.-Петербург, 2003;
5. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожный А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984;
6. Липшиц.

О. В. Брайон

Бібліографічний опис:

Заленський В'ячеслав Рафаїлович / О. В. Брайон // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14729>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).